

Productschap Diervoeder

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 28 NOVEMBER 2006
AGENDAPUNT : 13c
BIJLAGE : OB-06-79

BETREFT **Project VI.2: Implementatie en uitvoering diervoederwetgeving**

In de bijlage is het in de titel genoemde projectplan opgenomen, in overeenstemming met de strategische toekomstverkenning PDV 2010. Het is op dit onderdeel een uitwerking van het programma VI: Medebewindstaken 2006 - 2009.

ADVIES

Het Dagelijks Bestuur adviseert positief.

FINANCIËLE ASPECTEN

De lasten van dit project worden deels gedekt uit een vergoeding van het Ministerie van LNV, die via het HPA wordt ontvangen en een in te stellen retributie (voor gemedicineerde voeders), en deels uit een bestemmingsheffing (zoönosen).

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

VOORSTEL

Voorgesteld wordt de bijlage goed te keuren.

COMMUNICATIE

-

BIJLAGE(N) : 1

Projectplan

Programma	:	VI: Medebewindstaken	
Programmaleider	:	Johan den Hartog	
Projecttitel + nr.	:	Implementatie en uitvoering diervoederwetgeving	VI-2
Projectleider	:	Liebe Vellenga	
Versie	:	2006, finaal (28 november 2006)	
Looptijd	:	2006 - 2009	

INHOUDSOPGAVE

1. UITGANGSITUATIE.....	2
2. VRAAGANALYSE EN VRAAGSTELLING	2
GEMEDICINEERDE VOEDERS	2
3. DOEL- EN TAAKSTELLING	4
4. BELANGHEBBENDE PARTIJEN	5
5. RANDVOORWAARDEN EN AFBAKENING	5
6. AANPAK EN WERKZAAMHEDEN	5
7. ORGANISATIE.....	6
8. COMMUNICATIE	6
9. BEGROTING VAN BATEN EN LASTEN	7

1. Uitgangssituatie

In de Strategische toekomstverkenning PDV 2006-2010 (november 2005) is vastgesteld dat de activiteiten van het Productschap Diervoeder (PDV) worden ingebed in programma's en daarvoor te rangschikken projecten.

Binnen het Programma VI: Medebewindstaken 2006 – 2009 is voorzien in activiteiten op het gebied van de implementatie en de uitvoering van diervoederwetgeving.

2. Vraaganalyse en vraagstelling

Tot oktober 2004 werden de EU-richtlijnen in belangrijke mate in nationaal recht omgezet via een productschapsverordening. Sinds het van kracht worden van de Kaderwet diervoeders (18 oktober 2004) vindt dat wettelijke kader plaats door het Ministerie van LNV. Overigens worden wettelijke regelingen in toenemende mate in de vorm van een verordening door de Europese Unie vastgesteld, waardoor deze rechtstreeks op ondernemingen in de lidstaten van toepassing zijn.

De diervoederwetgeving is grotendeels een omzetting van voorschriften die in EU-verband zijn vastgesteld. Deze regelgeving is nu grotendeels opgenomen in de Kaderwet diervoeders. Deze wet valt onder de competentie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (is de bevoegde autoriteit). Voor een groot deel is de EU-wetgeving voor de diervoedersector gebaseerd op de Algemene Levensmiddelenverordening ('General Food Law'). Daarnaast zijn verschillende communautaire veterinaire regelingen ook voor de diervoedersector van toepassing.

Een klein deel van deze wetgeving is ondergebracht bij het Productschap Diervoeder (regelgeving in medebewind). Het gaat hierbij met name om de wetgeving rondom "gemedicineerde voeders" en de "microbiologische bepalingen met betrekking tot zoönoseverwekkers".

Gemedicineerde voeders

De regelgeving met betrekking tot de gemedicineerde voeders is ontstaan als een afgeleide van enerzijds de regelgeving rondom de 'gewone' diervoeders en anderzijds de regelgeving rondom de diergeneesmiddelen. Het is dan ook een synthese tussen (Europese) zoötechnische diervoederwetgeving en (nationale) veterinaire wetgeving.

Omdat de voorschriften verdeeld staan over enkele regelingen (EU-regelgeving, LNV-regelgeving en PDV-regelingen) heeft het PDV als service aan belangstellenden, per doelgroep een overzicht van de geldende wetgeving m.b.t. gemedicineerde voeders opgesteld.

De regelgeving heeft betrekking op de volgende groepen:

- Vergunninghouders: Ondernemers aan wie een vergunning is verleend voor het bereiden, verpakken, etiketteren of in de handel brengen van gemedicineerde halfabrikaten of gemedicineerde voeders als bedoeld in artikel 33 van de diergeneesmiddelenwet. Hieronder vallen alle GMP02 en GMP03 gecertificeerde bedrijven.
- Dierenartsen;
- Veehouders;
- Overigen.

Anders dan bij de diervoederwetgeving inzake toevoegingsmiddelen, zijn er (nog) geen communautaire lijsten in omloop met daarop vermeld de in de EG toegelaten diergeneesmiddelen. De toelating van diergeneesmiddelen vindt thans nog grotendeels plaats bij de lidstaten zelf. In Nederland gebeurt dat bij het Bureau Registratie Diergeneesmiddelen te Wageningen.

In Nederland zijn thans circa 50 diergeneesmiddelen, die mede bestemd zijn voor verwerking in gemedicineerde diervoeders, toegelaten. Bij de toelating is vastgelegd dat deze diergeneesmiddelen steeds voorzien moeten zijn van een adequaat etiket. Op dat etiket moeten een aantal zaken vermeld zijn over het diergeneesmiddel die het voor de verwerker ervan (i.c. de mengvoederbereider) mogelijk maakt om het product zonder risico's in te mengen in het voer. Daarenboven is in zijn algemeenheid in de wetgeving vastgelegd dat deze diergeneesmiddelen slechts op een bepaalde manier in het mengvoer ingemengd mogen worden, te weten zo dicht mogelijk voor of in de menger, maar ná de hamermolen.

Omdat –gelet op de dier- en volksgezondheid- het inmengen van diergeneesmiddelen (alook sommige 'kritische' additieven) secuur moet gebeuren, zijn er hiervoor in de verschillende regelgeving randvoorwaarden gesteld. Teneinde ongewenste effecten te vermijden die bijvoorbeeld van doen hebben met de zgn. 'cohesie' en 'adhesie' van het diergeneesmiddel, zijn in de GMP⁺-regeling (GMP 21) nadere (toepassings)regels vastgelegd.

Al vanaf het begin van de jaren '90 is er grote behoefte om hiervoor uniforme richtlijnen op te stellen. Doordat er steeds minder diergeneesmiddelen voor de verwerking in diervoeders worden toegelaten zou de behoefte tot uniformering rondom de carry over normering ook kunnen verminderen. Niets is minder waar. Ook als diergeneesmiddelen verboden zijn om in Nederland of de Europese gemeenschap te verwerken in diervoeders, zijn uniforme normeringen nog wel noodzakelijk voor de export van diervoeders waar deze producten in verwerkt moeten/mogen worden.

Daarnaast is het Productschap Diervoeder bevoegd om, op basis van Richtlijn 90/167/EEG tot vaststelling van de voorwaarden voor de bereiding, het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders met medicinale werking, namens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor het handelsverkeer begeleidende certificaten af te geven. Hier wordt regelmatig gebruik van gemaakt. Alvorens afgifte van een certificaat kan plaats vinden, wordt door PDV beoordeeld of het product voldoet aan de Diervoederwetgeving in Nederland

Monitoring zoönosen en zoönoseverwerkers diervoedersector

Naar aanleiding van de totstandkoming van Richtlijn nr. 2003/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 17 november 2003 inzake de bewaking van zoönoses, zijn het Besluit bescherming tegen bepaalde zoönosen en bestrijding besmettelijke dierziekten en de Regeling aanvullende voorschriften besmettelijke dierziekten gewijzigd. In de Regeling wordt van het Productschap Diervoeder in medebewind gevorderd dat het regels stelt ten behoeve van onderzoek naar de aanwezigheid van zoönosen, zoönoseverwekkers, antimicrobiële resistentie bij zoönoseverwekkers en bij andere verwekkers, wanneer deze een gevaar opleveren voor de volksgezondheid, overeenkomstig richtlijn nr. 2003/99/EG. Tevens moet het productschap de uit dit onderzoek verkregen gegevens ter beschikking stellen aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Op die manier kan de Minister voldoen aan de onderzoeks- en rapportageverplichtingen uit richtlijn nr. 2003/99/EG.

Het productschap heeft in het kader van de GMP-regeling (Verordening PDV certificatie GMP diervoedersector 2003 en voorganger) in 2002 het programma "Monitoring salmonella in de diervoedersector" (GMP18B,) opgesteld. Dit programma, dat voor de GMP-gecertificeerde bedrijven geldt, voorziet eigenlijk in een onderzoek naar de in de diervoedersector voorkomende zoönosen (Salmonella) zoals nu door de Minister in medebewind opgedragen. Dit onderzoek

beslaat monitoring van voedermiddelen (salmonellakritische en niet-salmonellakritische voedermiddelen) door leveranciers van voedermiddelen en mengvoederbereiders en monitoring van mengvoerders en voedermiddelen bestemd voor de (pluim)veehouderij door mengvoederbereiders. Náást onderzoek door de bedrijven zelf vindt in dit kader ook onderzoek in opdracht van het productschap plaats, ter verificatie van de onderzoekgegevens die door de leveranciers van voedermiddelen en mengvoederbereiders worden gemeld.

Door dit programma, waarin per sector een protocol is vastgesteld waarin onder andere bemonsteringsfrequentie, bemonsteringsmethode, analysemethode en melding van analyseresultaten zijn opgenomen, om te vormen tot een protocol dat bij besluit van het bestuur wordt vastgesteld, wordt het programma voor alle ondernemers in de diervoedersector geldend.

De analyseresultaten worden in de PDV-databank ongewenste stoffen opgenomen. Hieruit kan de jaarlijkse rapportage aan de Minister worden samengesteld.

Op basis van het Besluit bescherming tegen bepaalde zoönosen en bestrijding besmettelijke dierziekten heeft het productschap in hoofdstuk 9 van de Verordening PDV diervoeders 2003 in medebewind eisen gesteld aan onderzoek naar Salmonella bij de bereiders van pluimveevoer. Dit was ter implementatie van richtlijn nr. 92/117/EG.

De verwachting is dat deze medebewindstaak nog lange tijd (gedurende meerdere jaren) van kracht blijft.

3. Doel- en taakstelling

De doelstellingen van dit project zijn:

met betrekking tot gemedicineerde voeders:

- het opstellen en vastleggen van nieuwe methoden voor het meten van de versleping van diergeneesmiddelen bij de bereiding van gemedicineerde voeders;
- het bijhouden van de nieuwe ontwikkelingen op dit gebied en het verschaffen van actuele en feitelijke informatie over de opgenomen richtlijnen voor het meten van de versleping van diergeneesmiddelen bij de bereiding van diervoeders;
- het afstemmen van de richtlijnen voor de verslepingsmethoden met instituten in binnen- en buitenland;
- het opstellen en beoordelen van Free Sale Certificaten ten behoeve van export van gemedicineerde voeders naar EU-lidstaten en naar derde landen;
- het beïnvloeden/stimuleren van de nationale overheid en de EU om uniforme voorschriften voor de versleping van diergeneesmiddelen op te stellen, waar de diervoedersector belang bij heeft.

met betrekking tot monitoring zoönosen en zoönoseverwekkers diervoedersector:

- het opstellen van de jaarlijkse rapportage Zoönosen en Zoönoseverwekkers Diervoedersector ten behoeve van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- het volgen van de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van zoönosen en zoönoseverwekkers met betrekking tot de diervoedersector en de (mogelijke) antimicrobiële resistentie hiertegen;
- het verschaffen van de informatie hierover aan de diervoedersector en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;

- het aanpassen van de (medebewinds)eisen aan de bereiders van diervoeders, op basis van de actuele gegevens en na overleg met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

4. Belanghebbende partijen

De primaire belanghebbenden zijn:

- de leveranciers en producenten van gemedicineerde mengvoeders en gemedicineerde voormengsels;
- het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

5. Randvoorwaarden en afbakening

Met betrekking tot gemedicineerde diervoeders:

Een belangrijke randvoorwaarde is dat dit project wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met en met steun van alle geledingen die de verslepingsmethoden in diervoeders (laten) uitvoeren. Het gezamenlijk beschikbaar stellen van de expertise op het gebied van de verslepingsmethoden is hierbij essentieel. Dit heeft in het verleden altijd tot goede resultaten geleid.

Met betrekking tot Monitoring Zoönosen en Zoönoseverwekkers Diervoedersector:

Een voorwaarde voor de uitvoering van dit project is een goede samenwerking met de overheidsinstellingen die gezamenlijk de jaarlijkse rapportage rondom zoönosen en zoönoseverwekkers moeten samenstellen.

6. Aanpak en werkzaamheden

De activiteiten op het gebied van het vaststellen en opnemen van methoden voor het meten van versleping van diergeneesmiddelen in de GMP+ regeling door het PDV vinden plaats in nauwe samenwerking met bovengenoemde belanghebbende partijen. Beleidsmatige afstemming vindt – indien nodig – plaats met de Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector (CKD) (diervoederkolom). Daarnaast wordt het Centraal College van Deskundigen geraadpleegd voor het opnemen van de methodieken in het GMP⁺-certificatieschema diervoedersector 2006. De secretariaatswerkzaamheden voor deze commissies worden door het PDV uitgevoerd.

Activiteiten zijn:

- het bij de ontwikkeling van nieuwe verslepingsmethoden, deze beschikbaar stellen aan degene die het verslepingsonderzoek (laten) uitvoeren, door de methoden op te nemen in het GMP⁺-certificatieschema diervoedersector 2006;
- het onderhoud van de verslepingsmethoden;
- het informeren over relevant onderzoek en uitgebrachte rapporten;
- advisering van de overheid bij wijzigingen in de opzet en uitvoering van het verslepingsonderzoek;
- het beoordelen en verifiëren van de gegevens die nodig zijn voor het opstellen en van Free Sale Certificaten ten behoeve van export van gemedicineerde voeders naar EU-lidstaten en naar derde landen.

De activiteiten die op het gebied van Zoönosen en Zoönoseverwekkers m.b.t. de Diervoedersector en de antimicrobiële resistentie hiertegen door het PDV worden gedaan, vinden plaats in nauwe samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Activiteiten zijn:

- het opstellen van de jaarlijkse rapportage Zoönosen en Zoönoseverwekkers Diervoedersector ten behoeve van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- het volgen van de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van zoönosen en zoönoseverwekkers met betrekking tot de diervoedersector en de (mogelijke) antimicrobiële resistentie hiertegen;
- het verschaffen van de informatie hierover aan de diervoedersector en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- het aanpassen van de (medebewinds)eisen aan de bereiders van diervoeders, op basis van de actuele gegevens en na overleg met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

7. Organisatie

De uitvoering van dit projectplan ligt bij het Bureau Kwaliteitsbeleid (BKB) van het PDV. Het hoofd van de BKB is tevens projectleider. De formatieve inzet is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Benodigde personele bezetting in direct productieve uren

Soort projectmedewerkers	Aantal dpu / jaar	2006	2007	2008	2009
Projectleiding	1.220	135	135	65	65
Secretaris	1.160	240	-	-	-
Medewerker 3	1.440	95	95	95	95
Medewerkers 2	1.525	50	50	50	50
Medewerker 1	1.660	45	25	15	15
Totaal		565	305	225	225
Aantal fte's		0,4	0,2	0,2	0,2

8. Communicatie

De externe communicatie vindt plaats via de website van het PDV en via communicatiekanalen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.. Nieuwsberichten en documenten worden op de website gepubliceerd. Bij communicatie via de website wordt gebruik gemaakt van de voorzieningen ingevolge Programma V "Informatievoorziening en sectorcommunicatie".

9. Begroting van baten en lasten

Tabel 2: Begroting (prognose) van baten en lasten 2006 – 2009 (in €)

	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Baten					
Financieringsheffingen					
Bestemmingsheffingen	10.000	10.000	10.000		
Retributies	2.800	2.800	2.800		
Diensten aan derden	7.400	7.400	15.200	60.600	
Rente					
Niet-bestede diensten door derden					
Vergoeding opgedragen taken					55.900
Overige baten					
Totaal baten	20.200	20.200	28.000	60.600	55.900
Lasten					
Personeelskosten	12.800	12.800	18.500	51.000	49.000
Reis-, verblijf- en representatiekosten	200	200	200	200	
Huisvestingskosten	800	800	1.100	2.400	2.700
Bureaunkosten	700	700	1.000	1.700	4.200
Vergaderkosten					
Financiële relaties					
Diensten door derden	3.200	3.200	4.700	12.800	
Overige lasten					
Doorbelastingen					
Totaal lasten	17.700	17.700	25.500	68.100	55.900
Resultaat	2.500	2.500	2.500	-7.500	0
Reserve per 1 januari	-2.500	-5.000	-7.500	0	0
Vermogensmutaties					
Reserve per 31 december	0	-2.500	-5.000	-7.500	0

9.1 Baten

De baten bestaan in 2006 en 2007 grotendeels uit de aan het HPA doorberekende kosten voor de medebewindsactiviteiten, voor zover betrekking hebbend op de gemedicineerde voeders en voormengsels. Daarnaast is er vanaf 2007 een bestemmingsheffing voor die activiteiten die betrekking hebben op de zoönosenregeling, aangezien deze niet vanuit de medebewindskostenbeschikking gefinancierd kunnen worden. Ten slotte zijn er nog (geringe) inkomsten uit retributie ter dekking van de kosten van controle op de gemedicineerde voeders.

Tabel 2: Ontwikkeling van de bestemmingsheffing (in eurocenten per 1.000 kg product)

	2009P	2008P	2007B	2006B
Productie mengvoeders landbouwhuisdieren (excl. kalveren)	0,1	0,1	0,1	-
Productie concentraten/voormengsels	0,1	0,1	0,1	-
Productie huisdiervoeders	-	-	-	-
Productie kunstmelkvoeders voor vleeskalveren	-	-	-	-
Productie kunstmelkvoeders voor overige kalveren	-	-	-	-
Productie gedroogde bietenpulp en groenvoeders	-	-	-	-
Productie vochtrijke voedermiddelen (op ds-basis)	-	-	-	-
Handel in droge voedermiddelen	-	-	-	-
Handel in vochtrijke voedermiddelen (op ds-basis)	-	-	-	-
Productie van / handel in toevoegingsmiddelen en stikstofhoudende producten	-	-	-	-

9.2 Lasten

De lasten bestaan grotendeels uit de personeels- en daarmee samenhangende huisvestings-, reis- en verblijf- en bureaunkosten. Binnen het PDV worden daarvoor standaardtarieven aan programma's en projecten toegerekend, gebaseerd op de normatieve inzet voor een programma (zie tabel 3).

Tabel 3: PDV tarieven voor projectmedewerkers op basis van 1 fte

	Projectleider	Medewerker 3	Medewerker 2	Medewerker 1
Aantal DPU / jaar	1.220	1.440	1.525	1.660
Uurtarief (DPU) in €	85	65	45	35
Reis- en verblijfkosten	10.000	2.112	2.112	0
Huisvestingskosten	4.700	4.090	4.090	4.090
Bureaunkosten	3.850	3.850	3.850	3.850
Opslag HPA facilitair ¹	25%	25%	25%	25%

De opslag voor de facilitaire diensten van het HPA zijn nieuw, omdat die voorheen niet aan specifieke activiteiten werden toegerekend en werden gedekt door een financieringsheffing. De opslag HPA facilitair is in de begroting / prognose opgenomen onder 'diensten door derden'.

¹ Opslag op basis van de personeelskosten (= uurtarief * aantal dpu/jaar)